

Motion till riksdagen

1988/89:U558

av Karin Söder m. fl. (c)

Satsning på nordiskt samarbete

Vår omvärld förändras ständigt. Vi kan från svensk horisont se att en omdaning sker inom både EG och Östeuropa. Detta kommer med all säkerhet att påverka Sverige på olika sätt. Det som hittills känts mest påtagligt och som direkt har påverkat Sverige har varit utvecklingen inom EG. Där EG fram till 1992 ska bli "gränslöst" och skapa en union med de fyra friheterna personer, tjänster, kapital och varor som grund. EGs målsättning har som grund den sk vitboken från 1984, i vilken EG satt upp målsättning och tidsramar för att bli gränslöst fram till 1992.

Sveriges riksdag har beslutat om en strategi för Europasamarbetet och mötet med utvecklingen inom EG i ett riksdagsbeslut från februari 1988. Grunden var regeringens proposition 1987/88:66 "Sverige och den västeuropeiska integrationen".

Riksdagsbeslutet är en bra politisk grund för att på ett positivt sätt möta utvecklingen inom EG genom den breda enigheten i riksdagen.

Trots att vi nu skapat grunderna för ett förhållnings- och anpassningsförfarande gentemot EG råder stor osäkerhet i debatten om hur EG kommer att påverka Sverige, vidare vad som kommer ske med EFTA i framtiden och vilken roll det nordiska officiella samarbetet kommer att spela.

Det är viktigt att riksdagen aktivt medverkar till att skapa klarare konturer i och att en strategi kring hur vårt framtida internationella samarbete skall utvecklas. Riksdagens beslut om det västeuropeiska samarbetet måste följas upp med kraftfulla åtgärder både inom EFTA och inom det nordiska samarbetet.

Norden spelar för Sveriges del en avgörande roll och det nordiska samarbetet kan vara en nyckel inför framtiden. Den slutsatsen kan bli tydligare utifrån händelseutvecklingen inom EFTA, där nu Österrike allvarligt diskuterar medlemskap i EG.

Norden och samarbetet mellan de nordiska länderna kommer med all säkerhet att öka i betydelse för Sverige. Norden har genom det officiella samarbetet nått en rad mycket långtgående resultat. Där kan nämnas omfattande lagharmonisering och rättsgemenskap, passfrihet, gemensam arbetsmarknad, och omfattande samarbetet på kultur-, utbildnings-, och forskningsområden, social trygghet för nordiska medborgare boende i annat nordiskt land samt en rad andra gemensamma insatser på olika samarbetsområden.

Från svensk utgångspunkt bör det nordiska samarbetet vara en viktig grund i ett utökat internationellt samarbete gentemot både Europa med EG och Östeuropa samt andra delar av vår omvärld. Inom det nordiska sam-

arbetet pågår för närvarande ett utvecklingsarbete med sikte att förbättra det internationella samarbetet.

Bland annat har föreslagits att Nordiska rådet ska införa ett internationellt utskott med uppgift att koordinera och utveckla rådets internationella samarbete, naturligtvis inom Helsingforsavtalets ram.

Vidare har den internationella kommittén som tillsatts och arbetat under Nordiska rådets presidium föreslagit att en extra sessionen hålls hösten 1989 med syfte att diskutera och fatta ev. beslut om Norden och samarbete med EG.

Sverige bör med hänvisning till den internationella händelseutvecklingen satsa ytterligare resurser på att utveckla och fördjupa det nordiska samarbetet.

Regeringen bör årligen utarbeta en berättelse till riksdagen över samarbetet på ministerrådsnivå. Den bör innehålla genomgång av den aktuella händelseutvecklingen. Hur olika ministerrådsförslag påverkar Sverige och kort om grundtankar hur det nordiska samarbetet kan utvecklas och stärkas. Berättelsen bör tillsammans med Nordiska Rådets rapport från den svenska delegationen sedan ligga till grund för en speciell riksdagsdebatt om det nordiska samarbetet.

Riksdagen bör också uppdraga åt regeringen att i de propositioner som framläggs, olika nordiska länders lösningar, presenteras och beaktas för att uppnå största möjliga harmonisering av våra lagar.

En parlamentarisk sammansatt kommitté bör också tillsättas med uppgift att utreda förutsättningarna för Sverige att ta olika initiativ både nordiskt och internationellt för att utveckla och stärka det nordiska samarbetet på både råds- och ministerrådsnivå.

Vid 1985 års session antogs en handlingsplan för ekonomisk utveckling och full sysselsättningen. Den planen håller nu på att genomföras. Den är i princip indelad i tre delar.

Den första om att bevara och utveckla den "nordiska modellen", del två om "Norden som hemmamarknad" och del tre att söka gemensamma nordiska lösningar som svar på utvecklingen inom EG.

I planen ingår mål som att öka den nordiska handeln, förnya industrin, öka investeringar i infrastrukturen och satsa ökade ekonomiska resurser till Nordiska exportprojektffonden, Nordiska investeringsbanken och att upprätta en utvecklingsfond för Västnorden. Planen är "rullande" och går ut 1989. Dess eventuella förlängning kommer att behandlas i samband med Nordiska rådets session i Stockholm i mars. Det är av yttersta vikt att den planen följs upp och att Sverige aktivt arbetar med att dess mål realiseras. Arbetet med Norden som hemmamarknad måste i nuvarande situation bedrivas skyndsamt och erforderliga resurser tillföras för att resultat skall uppnås i tid.

Ur svensk aspekt finns ingen motsattsställning mellan att utveckla det nordiska samarbetet och se det som en av grunderna i ett ökat internationellt samarbete och i förhandlingsarbetet med EG, och samarbete med övriga delar av världen i väsentliga frågor som t ex miljö och bistånd. Norden bör vara en grundkomponent i vårt internationella arbete.

Med stöd av ovanstående föreslår vi

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som anförts i motionen om en årlig rapport till riksdagen om Nordiska ministerrådets arbete och debatt om det nordiska samarbetet,
2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som anförts i motionen om att tillsätta en svensk parlamentarisk utredning om det nordiska samarbetet,
3. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som anförts om nordiska redogörelser i propositioner,
4. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som anförts i motionen om intensifiering av arbetet speciellt beträffande Norden som hemmamarknad för att förverkliga den ekonomiska samarbetsplanen.

Stockholm den 25 januari 1989

Karin Söder (c)

Ylva Annerstedt (fp)

Gunnar Björk (c)